

Andreas Burghauser
Anläggning
08-508 266 29
andreas.burghauser@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-08-28

Norra länken. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner redovisad lägesrapport och översänder den till kommunstyrelsen för kännedom.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Lars Jolérus
Avdelningschef

Ingrid Gyllfors
Enhetschef

Sammanfattning

Norra länken är ett av Stockholms stads största och viktigaste projekt som möjliggör nya exploateringar och avlastar den trafikmässigt hårt belastade innerstaden. Projektet leds av Vägverket men som medfinansiär är staden genom trafikkontoret en mycket aktiv samverkanspartner. Detta den första lägesrapporten i en serie som avser beskriva utvecklingen av projektet.

I och med att Regeringsrätten i februari 2007 beslutade att ge klartecken för Norra länken kunde i maj första spadtaget för projektet tas.

Staden bekostar 25 % av Norra länken. Den utdragna provningstiden för arbets- och detaljplanerna tillsammans med rådande högkonjunktur gör att kontoret bedömer att staden kommer att behöva bidra med ytterligare runt 600 mnkr till projektet utöver redan utbetalda medel.

Inledning

Norra länken är ett av Stockholms stads största och viktigaste projekt som möjliggör nya exploateringar och avlastar den trafikmässigt hårt belastade innerstaden. Vikten av projektet för Stockholm visas inte minst genom att staden finansierar 25 % av projektet. För att tillvarata stadens intressen i projektet följer och medverkar trafikkontoret aktivt i projektet i samverkan med Vägverket.

Kontoret avser fortsättningsvis att rapportera dagsläget och större förändringar i projektet i form av regelbundna lägesrapporter varav denna är en första övergripande och sammanfattande lägesbeskrivning. En mer detaljerad redogörelse av projektet, gällande avtal, dagsläge och kostnadsutveckling finns i Bilaga 1.

Bakgrund

Norra länken utgör den framtida övergripande trafikleden i öst-västlig riktning norr om Stockholms innerstad. Utredningar och analyser av Norra länkens sträckning och utformning har pågått sedan 1960-talet. Sträckning och utformningen har förändrats under tiden, beroende på förändrade förutsättningar och värderingar.

I och med att Regeringsrätten i februari 2007 beslutade att ge klartecken för Norra länken kunde Infrastrukturminister Åsa Torstensson, Vägverkets Generaldirektör Ingemar Skogö, samt Stockholms Stads finansborgarråd Kristina Axén-Olin i maj ta det första spadtaget för projektet. Enligt nuvarande tidplan planeras Norra länken öppna för trafik under slutet av 2015.

Fastställd sträckning för Norra länken

Norra länken - omfattning

Norra länken är indelad i sex olika delprojekt som löper som en röd tråd genom projektet. Varje delprojekt har en egen projektledning och är uppdelad i en eller vanligtvis flera mindre förberedande entreprenader och större anläggningsentreprenader.

Norra länkens delprojekt

Dagsläget

Projektering

I princip samtliga förfrågningsunderlag är färdigställda, endast projektering av NL52, som bland annat omfattar Trafikplats Hjorthagen, pågår. När det gäller projektets installationsentreprenader har projekteringen genomförts så långt det går och kommer att slutföras först när det närmar sig tid för upphandling, som planeras ske under 2009.

Förberedande entreprenader

De förberedande entreprenaderna började upphandlas efter det att regeringen givit klartecken för projektet i april 2006. Flera av entreprenaderna har slutförts och flertalet kommer att vara avslutade till årsskiftet 2007/2008. När det gäller de entreprenader som omfattar Norra länkens arbetstunnlar, har projektet i vissa fall utlöst optioner som innebär att upphandlad entreprenör inleder bergdrift även i huvudtunnlarna. Detta för att inte tappa produktionstid innan nästa entreprenör hunnit handlas upp.

Anläggningsentreprenader

Bortsett från NL12 och NL21 påbörjades inga upphandlingar av anläggningsentreprenader innan Regeringsrättens positiva dom kom den 26 februari 2007.

NL21 Jordtunnel Bellevue

I juni 2005 tecknades kontrakt med tyska entreprenören Bilfinger Berger. NL21 är den enda entreprenaden på Norra länken som har löpande räkning som ersättningsprincip. Kontraktet är indelat i tre skeden; projektering, metodprov och byggande, varav de två senare är optioner. För närvarande utvärderas skede två och under hösten 2007 avses skede 3, byggandet, att inledas. Kostnad för entreprenaden beräknas till omkring 1 000 mnkr.

NL12 Betongtunnlar Nortull

Kontrakt tecknades i juni 2007 med ett konsortium bildat av Bilfinger Berger och PEAB. Entreprenadformen är totalentreprenad och kontraktssumman 1 265 mnkr. Etablerings- och byggnadsarbeten kommer att starta vid Nortull under hösten 2007.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering Norra länken

Enligt stadens finansieringsöverenskommelse med Vägverket gällande Norra länken skall staden bekosta 25 % av projektet, detta avser även eventuella fördyringar.

Vid avtalets tecknande bedömdes projektet kosta 6 200 mnkr och stadens andel av detta, totalt 1 775,7 mnkr inklusive index, betalades ut i maj 2005.

På grund av den utdragna prövningstiden för arbets- och detaljplanerna samt rådande högkonjunktur bedömde Vägverket att projektets budget var påtagligt lägre än de faktiska kostnaderna. I oktober 2006 genomförde Vägverket därför en tredje successiv kalkyl, enligt vilket projektet med 85 % sannolikhet kommer att kosta 9 140 mnkr. Som ett resultat av detta höjdes totalkostnadsprognosen med 1 840 mnkr till 9 140 mnkr (penningvärde 2006-10).

Det innebär att staden, enligt finansieringsöverenskommelsen, skall bidra med ytterligare 460 mnkr, (penningvärde 2006-10), till Norra länkens projektkostnader. Med en bedömd utbetalning under 2013 och samma index som Vägverket använder för Norra länkens budget ger detta en utgift på omkring 600 mnkr i löpande pris.

Kontoret har ännu inte fört några konkreta diskussioner med Vägverket kring formerna för när och hur dessa medel skall ställas till Vägverkets förfogande. Men kontoret gör bedömningen att denna kostnadsökning är av sådan omfattning att den skall föreläggas kommunfullmäktige för beslut.

Anslutning mot Värtahamnen

Ursprungligt utförande av anslutningen mot Värtahamnen visade sig inte tillräcklig för att trafikmässigt försörja de exploateringsplaner som finns i området. En ny lösning, Trafikplats Hjorthagen, har utarbetats och kommunfullmäktige tog genomförandebeslut den 27 mars 2007. Idag bedömd, och i ärendet redovisad, kostnad är 540 mnkr. Den nya trafikplatsen kommer att byggas av Vägverket som en del i projekt Norra länken. Pengarna kommer att utbetalas till Vägverket årligen, enligt en betalplan baserad på utfört arbete.

Drift av Norra länken

Enligt finansieringsöverenskommelsen skall staden bidra till driften av Norra länken med 15 mnkr/år under 25 år. Beloppet är beräknat i penningvärde 2002-05 och skall indexjusteras enligt KPI.

Ingångna avtal

I samband med ingångna ram- och genomförandeavtal har staden ytterligare bedömda utgifter på ungefär 84 mnkr för projektet. Dessa utgifter har beslutats i ett tidigare ärende till kommunfullmäktige då genomförandeavtalet gällande Norra länken godkändes.

Övrigt

Utöver ovan redovisade kostnader direkt föranledda av ekonomiska åtaganden genom ingångna avtal och överenskommelser kommer staden att få ytterligare kostnadskonsekvenser i samband med Norra länken.

Trafikkontoret

Utgifter för kontorets medverkan i Norra länken, främst i form av interna kostnader för bemanning av projektorganisationen. Kostnaderna bedöms till omkring 4 mnkr/år och total 34 mnkr under åren 2007 till 2015. Utgifterna är redan inrymda inom kontorets budget.

Gatunätet

Kommande utgifter för att omhänderta de konsekvenser eller möjligheter som följer av Norra länken, men som ligger utanför överenskommen omfattning av projektet, exempelvis eventuella justeringar vid Roslagstull, förändringar av Vallhallavägen och Roslagsvägen.

Sammanfattning av utgifter

I tabellen nedan redovisas utbetalda och kvarvarande bedömda investeringskostnader för staden i samband med Norra länken.

Avtal	Utbetalt [mnr]	Kvar att betala [mnr]
Ramavtal för Ringen och Yttre Tvärleden	5	40
Finansierings.ö.k-Finansiering 25 %	1775,7	600
Trafikplats Hjorthagen	30	510
Genomförandavtal för Norra länken		38,9
Trafikkontoret projektorganisation		34
TOTALT	1810,7	1222,9

Samtliga utgifter är i löpande priser.

Utöver ovanstående utgifter skall staden, bidra med totalt 375 mnr, (penningvärde 2002-05), till driften av Norra länken under 25 år från och med öppnandet.

Analys

Ekonomi

Storleken på projektets kostnadsökning baserar sig än så länge på en successiv kalkyl. Projektet har ännu endast handlat upp två av de totalt 10 stora anläggningsentreprenaderna. För flertalet av övriga anläggningsentreprenader pågår anbudsräkning och innan man har resultatet av dessa är det svårt att veta om dagens budgetprognos håller. Byggkonjunkturen i Stockholm är överhettad och generellt så ligger de anbud som hittills lämnats på förberedande entreprenader över eller mycket över egenkalkylen.

Samma osäkerhet som ovan gäller för kostnadsprognosen för Trafikplats Hjorthagen.

Anbudsräkning pågår just för majoriteten av anläggningsentreprenader inom Norra länken och sista anbudsdag är för flertalet i slutet av oktober. Efter detta torde man veta mer om kostnadsläget eftersom 70 % av projektbudgeten då är intecknad. Trafikplats Hjorthagen kommer att handlas upp under slutet av 2008.

Kontoret avser återkomma kring årsskiftet med en mer detaljerad ekonomisk redovisning innefattande resultatet av då genomförda upphandlingar, samt ett förslag till framställan till kommunfullmäktige.

Slut